

Gmina Tyczyn

Nr 3 (326)
8.02.-21.02.2004 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Biała Borek Stary Budziwój Hermanowa Kielnarowa Matysówka Tyczyn

Rolnicy w Unii

W związku ze zbliżającą się akcesją Polski do Unii Europejskiej (1 maja br.), z dniem 9 lutego br. w Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie (pokój nr 14) uruchomiony zostanie punkt informacyjny dla rolników. Akcesja zobowiązuje rolników do określenia charakteru każdego gospodarstwa rolnego po wejściu do Unii. Stanowi to warunek uzyskania dotacji dla gospodarstw.

Ze względu na konieczność przedyskutowania tej decyzji w rodzinach oraz bardzo krótki okres dzielący nas od akcesji, a także ograniczone zasoby pieniędzy do podziału, zachęcamy wszystkich rolników do podjęcia szybkiej decyzji. Oczekujemy na Was, będziemy służyć pomocą w uzyskaniu informacji i określeniu najkorzystniejszego charakteru Waszego gospodarstwa. Wprowadzając Państwa w problematykę akcesji zamieszczamy informację o zasadach przyznawania rent strukturalnych (projekt).

Renty strukturalne

Cel działania:

- zapewnienie dochodu rolnikom, którzy zrezygnują z prowadzenia działalności rolniczej w wieku przedemerytalnym;
- obniżenie średniej wieku osób prowadzących działalność rolniczą (przyspieszenie procesu wymiany pokoleń).

Zakres pomocy finansowej:

Renty strukturalne skierowane są do rolników (właścicieli gospodarstwa rolnego lub prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym, będącym własnością małżonka rolnika), będących w wieku przedemerytalnym, prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni co najmniej 3 ha użytków rolnych (Polska zaproponowała obniżenie tej wielkości do 1 ha, jednak uzależnione jest to od zgody Komisji Europejskiej), którzy zdecydują się

Ciąg dalszy na stronie 2

Szczodroki `2004

Ten zwyczaj, obrzęd na polskiej wsi, przetrwa dla potomnych dzięki organizowanemu przeglądowi widowisk regionalnych. A „szczodrok” to nic innego jak mały chlebek, który gospodarze wręczali biednym dzieciom chodzącym „po szczodrokach” w sylwestrowy wieczór. Gospodyni zamiast 6 dużych bochenków, jakie mieściły się w piecu chlebowym, z pełnej działy ciasta, z żytniej mąki piekła dużą ilość małych chlebków. Lepiej było wręczać

małe chlebki niż kromki chleba, czyli „chleba glon-krom”. Na wsi mówili: „Ukroję ci chleba glon”, glonek czyli kawałek.

To był jedyny wieczór kiedy chodzono „po szczodrokach”. Dzieci przynosiły czasem pełne worki chleba otrzymywane od ludzi „szczodrych”, czyli dobrych, litościowych. Daletego małe chlebki nazywają się „szczodroki”, a chodzi się „po szczodrokach”.

Ciąg dalszy na stronie 4

Matysówka

Wyremontowana droga

Remont drogi Matysówka - Cmentarz rozpoczęto w 2001 r. na wniosek mieszkańców wsi, przy dofinansowaniu Departamentu Gospodarki i Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie oraz za zgodą właścicieli działek przyległych do drogi. W ramach remontu drogi wykonano roboty ziemne, rowy odwadniające o długości 736 mb, przepusty i jazdy do pół w ilości 15 szt., utwardzono drogę tłuczniem i żwirem na całym remontowanym odcinku.

Wykonanie rowów przydrożnych spowodowało uregulowanie stosunków

wodnych w rejonie wyremontowanego odcinka drogi; nie zwiększając ilości przylegającej wody, spowodowało natomiast jej szybszy spływ. W związku z zaistniałą sytuacją podejmowano szereg prób mających na celu odprowadzenie wód opadowych z rejonu, przez który przebiegała przedmiotowa droga, lecz podejmowane rozwiązania kończyły się niepowodzeniem ze względu na brak zgody na odprowadzenie wód przez właścicieli przyległych działek.

Ciąg dalszy na stronie 6

Rolnicy w Unii

Ciąg dalszy ze strony 1

na zaprzestanie działalności rolniczej i przekazanie gospodarstwa na powiększenie innego gospodarstwa lub młodemu następcy.

Beneficjent:

Rolnik prowadzący na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym, położonym w granicach RP, będącym jego własnością lub jego małżonka, który:

- ukończył 55 lat,
- prowadził działalność rolniczą na własny rachunek w gospodarstwie rolnym od 10 lat przed złożeniem wniosku o rentę strukturalną i w tym okresie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy przez co najmniej 5 lat,
- podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w dniu złożenia wniosku o rentę strukturalną,
- przekazał posiadane gospodarstwo rolne,
- zaprzestał wszelkiej towarowej działalności rolniczej.

Beneficjent może, po przekazaniu gospodarstwa, prowadzić działalność rolniczą na gruntach własnych lub będących własnością małżonka o pow. nie większej niż 0,5 ha użytków rolnych wraz z siedliskiem, które nie stanowią gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. Działalność rolnicza (w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej), prowadzona na pozostawionych gruntach, może służyć wyłącznie zaspokajaniu potrzeb własnych rolnika i osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym rolnika.

Warunki uzyskania pomocy:

W celu otrzymania renty strukturalnej rolnik powinien wystąpić z wnioskiem o rentę strukturalną, nie później niż przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Rolnik przejmujący gospodarstwo rolne, musi zobowiązać się do prowadzenia działalności rolniczej przez co najmniej 5 lat od momentu przejścia gospodarstwa. Przejmujący gospodarstwo powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia tego gospodarstwa.

Forma i wielkość wsparcia:

Wysokość renty strukturalnej będzie ustalana jako odpowiedni procent kwoty najniższej emerytury określonej w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 marca 2003 r. wysokość najniższej emerytury wynosi 552,63 zł. Podstawowa wysokość renty strukturalnej wynosi 210% najniższej emerytury. Maksymalna kwota renty wyniesie 440% kwoty najniższej emerytury.

Kazimierz Szczepański

Zakładasz firmę - dostajesz kredyt

Osoby chętne do założenia własnej firmy mogą skorzystać z atrakcyjnej oferty Banku BPH PBK S.A. Jest to oferta dla przedsiębiorców, którzy decydują się rozpocząć działalność gospodarczą mając własny pomysł na życie.

W ofercie znajdują się pakiety:

Pakiet Harmonium Start - produkt przeznaczony dla przedsiębiorców rozpoczynających lub prowadzących działalność gospodarczą nie dłużej niż 2 lata. W skład pakietu wchodzi produkty i usługi oferowane w ramach Harmonium, Harmonium Plus, Harmonium Pro oraz:

- limit debetowy w rachunku bieżącym od 1.000 zł do 30.000 zł (już w momencie zakładania rachunku klient może ubiegać się o limit debetowy),
- oferta leasingowa i ubezpieczeniowa,
- doradztwo w formie poradnika „Rozpoczynam działalność gospodarczą” - przewodnik, który pomoże zapoznać się z podstawowymi zagadnieniami związanymi z prowadzeniem firmy.

Pakiet Harmonium Mikro - to produkty i usługi bankowe skierowane głównie do „małych” przedsiębiorców, których roczne przychody nie przekraczają 100.000 zł.

Pakiet Harmonium - przeznaczony jest dla przedsiębiorców indywidualnych - osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wolnych zawodów stosujących w rozliczeniach z Urzędem Skarbowym uproszczone formy opodatkowania.

Pakiet Harmonium Plus - przeznaczony dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Pakiet Harmonium Pro - przeznaczony dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą osiągających przychód roczny do równowartości 10-20 mln zł.

Informacje na temat pakietów i kontaktu z analitykiem finansowym banku udzielane są pod nr tel. 22-19-211 w.13.

Ewa Chlebek

Dotacje do zalesień gruntów

Starostwo Powiatowe w Rzeszowie informuje, że istnieje możliwość uzyskania dotacji do zalesień gruntów rolnych w 2004 r. Są to następujące formy:

> Fundusz leśny polegający na otrzymaniu nieodpłatnie sadzonek leśnych z Nadleśnictwa administracyjnie związanego z miejscowością, w której położona jest proponowana do zalesienia działka.

> Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie polegająca na 90% zwrocie kosztu zakupu sadzonek leśnych po przedstawieniu w Starostwie asygnaty z ich zakupu.

Warunkiem uzyskania dotacji jest zaświadczenie z gminy, że zalesiana działka przeznaczona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego do zalesienia. Wnioski o dotacje należy składać w Starostwie do dnia 15 lutego 2004 r.

Kto odśnieża drogi

Drogi gminne

> **Matysówka, Kielnarowa, Borek Stary, Budziwój, Biała, droga Hermanowa - Kamieniec do drogi powiatowej Tyczyn-Królka oraz**

> **Tyczyn Osiedle, Parkowa, Pułanek, Cicha, Polna, Zagrody, Hermanowa Kółko Rolnicze, Potoki, Budziwój Potoki:** Marek Domino, tel. 22-93-195, kom. 0600-124-930, piaskarka, koparka.

> **Hermanowa Łazy, Skotnik, Leśniczówka, cmentarz, Gradkowiec, Przyłasek, Budziwój ul. Nadziei:** Józef Kocur, tel. 22-99-448, ciągnik „Zetor”.

> **Droga Hermanowa - Czerwonki do granicy Borku Nowego:** Zakłady Mięsne „Herman” Kielnarowa, tel. 22-99-410.

Drogi powiatowe

> **Matysówka, Borek Stary: obwód Bła-**

żowa, tel. 22-90-782, kom. 0604-934-994.

> **Kielnarowa, Budziwój, Hermanowa, Tyczyn:** obwód drogowy Babica, tel. 27-72-297.

Droga wojewódzka Rzeszów Dylągówka: obwód drogowy Łañcut, tel. 22-52-666.

* * *

Przypominamy jednocześnie właścicielom nieruchomości, że ciąży na nich ustawowy obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości (za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości).

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz.622 z późn. zm.)

Szkolne wieści w „GT”

Ubiegły rok w Gminie Tyczyn był bardzo bogaty w wydarzenia społeczne i kulturalne. „Głos Tyczyna” stara się na bieżąco informować o wszystkich ważnych wydarzeniach dla mieszkańców. Oczywiście nie byłoby to możliwe bez zaangażowania wielu prywatnych osób, które z własnej inicjatywy dostarczają redakcji wielu ciekawych tematów i tekstów.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca „Głosu Tyczyna” z poszczególnymi szkołami Gminy Tyczyn. Dzięki nauczycielom, a także coraz częściej i uczniom, możemy śledzić to co dzieje się w murach szkół.

Statystyka występowania w gazecie tekstów z placówek oświatowych wyglądała w 2003 r. następująco:

Szkoła	Liczba tekstów
SP Biała	15
SP Borek Stary	1
SP Budziwój	9
SP Hermanowa	1
SP Kielnarowa	3
SP Matysówka	4
SP Tyczyn	11
Gimnazjum	4
Zespół Szkół w Tyczynie	19
Razem	67

Jak wynika z powyższej tabeli, najczęściej artykułów przekazał nam Zespół Szkół w Tyczynie. Co ciekawe, o życiu szkoły pisali nie tylko nauczyciele, ale

Zimowe ferie w gminie

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie oraz Domy Ludowe zapraszają dzieci i młodzież na ciekawe zajęcia w czasie ferii zimowych. Proponujemy: zajęcia taneczne, plastyczne, teatralne, atrakcje kulinarne, podróże multimedialne, zabawy karnawałowe, warsztaty rzeźbiarskie, zajęcia rekreacyjne, tenis stołowy, bilard, szachy.

- * **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury:**
14 - 27 lutego br. w godz. 11.00 - 14.00 zajęcia dla dzieci szkoły podstawowej, w godz. 15.00-19.00 zajęcia dla młodzieży;
- * **Dom Ludowy w Borku Starym:**
16 - 20 lutego w godz. 13.00 - 17.00,
23 - 26 lutego w godz. 10.00 - 14.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 14.00 - 19.00 zajęcia dla młodzieży;
- * **Dom Ludowy w Budziwoju:**
16 - 27 lutego br. w godz. 12.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży;

i uczniowie, którzy przeprowadzali wywiady ze znanymi mieszkańcami gminy. Na szczególne wyróżnienie zasługuje postawa Pawła Salacha - ucznia I klasy LO w Tyczynie, który sam, bez niczyjej namowy już kilkakrotnie dostarczył nam teksty o ptakach. Mamy nadzieję, że postawa Pawła zachęci innych do pisania.

Przekazywane nam teksty informowały o wielu wydarzeniach z życia szkoły: o okolicznościowych apelach, konkursach naukowych, zawodach sportowych, spotkaniach z ciekawymi osobami itp. Nauczyciele doradzali rodzicom jak postępować z nastolatkami, jak zachęcić ich do nauki. Dzięki tym tekstom mogliśmy dowiedzieć się także o wielu cennych inicjatywach podejmowanych przez nauczycieli, uczniów i rodziców dla lepszego funkcjonowania szkół.

Mamy nadzieję, że w br. również nie zabraknie na łamach „Głosu Tyczyna” tematyki szkolnej. Szkoła nie może się przecie odгородzić od mieszkańców murem, na pewno wielu mamom i tatom będzie miło przeczytać o dokonaniach ich dzieci w szkole, a artykuł napisany przez ucznia będzie stanowił dla niego miłą pamiątkę.

Do współpracy zapraszamy także te szkoły, które do tej pory bardzo rzadko dzieliły się swoimi dokonaniem.

Katarzyna Błońska

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie zaprasza dzieci na

Bal kostiumowy

14 lutego br. godz. 14.00

w programie:
zabawy, konkursy, niespodzianki

- * **Klub „Country” w Budziwoju:**
16 - 27 lutego br. w godz. 13.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży;
- * **Dom Ludowy w Hermanowej:**
16 - 27 lutego br. w godz. 10.30 - 14.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 15.00 - 18.00 zajęcia dla młodzieży;
- * **Dom Ludowy w Kielnarowej:**
16 - 17 lutego br. w godz. 13.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. 22-19-363.

Walentynkowa

moda

Bronisława Prędką

Nowy Roczek z wolną mija
i pogoda też nam sprzyja.
Śniegu mało mróz nieduży,
choć nie każdym zdrowie służy.

Lecz już luty bliżej wiosny.
W lutym - czternasty radosny.
To z zachodu przyszła moda.
Walentynkę ktoś nam poda.

Jeśli kochasz - coś miłego
podaj mu na Walentego.
Mamy w życiu różne chwile,
które wspominamy mile.

Lecz gdyby tak cały roczek
płynął jak mały obłoczek,
to by się nam dobrze żyło,
żeby jeszcze zdrowie było.

Lecz życie leci powoli,
każdemu według bożej woli.

Nowa Rada Rodziców w Gimnazjum

30 stycznia br. odbyło się Walne Zebranie Rad Rodziców Klas Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie, czyli zebranie tzw. trójek klasowych. Przedstawiciele rodziców poszczególnych klas dokonali wyboru Rady Rodziców Szkoły oraz Komisji Rewizyjnej.

Obecnie Rada Rodziców pracować będzie w składzie: prezes - **Janusz Chwaszcz**, wiceprezes ds. inwestycyjno-organizacyjnych - **Kazimierz Wróbel**, wiceprezes ds. dydaktyczno-wychowawczych - **Barbara Stempniowska**, sekretarz - **Teresa Czeranowska**, skarbnik - **Danuta Pelc** oraz członkowie: przewodniczący sekcji imprezowo-gospodarczej - **Adam Smalarz**, przewodniczący sekcji inwestycyjnej - **Marek Hadała**, przewodniczący sekcji dydaktyczno-wychowawczej - **Dorota Michalak**, przedstawiciel rodziców uczniów - **Jerzy Jopek**. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: **Ewę Kogut**, **Andrzeja Szurę** i **Romana Włosińskiego**. (J.CH)

Aerobic.

Przypominamy, że zajęcia odbywają się we wtorki i czwartki o godz. 18.30 w M-GOK.

III Zimowa Wyprawa na Tarnicę

Najwyższym szczytem polskich Bieszczadów jest Tarnica (1346 m. n.p.m.). Wraz z sąsiednim Szerokim Wierchem, Krzemieniem, Haliczem i Rozsypańcem tworzy dzikie gniazdo górskie z charakterystycznymi dla Bieszczadów połoninami, stanowiąc obszar Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Szczyt Tarnicy pokrywa rumasz skalny poprzerastany trawą, wokół opadają strome stoki. Ze szczytu rozległa panorama na wszystkie pasma górskie, widoczny jest leżący na terytorium Ukrainy najwyższy szczyt całych Bieszczadów - Pikuj (1405 m. n.p.m.), oddalony w linii prostej o 34 km.

Warto podkreślić, że corocznie w Wielki Piątek Tarnica jest miejscem, gdzie odbywa się Droga Krzyżowa, w której uczestniczy blisko 1000-osobowa grupa wiernych z całej Polski. 8 sierpnia 1953 na Tarnicy wraz z grupą studentów przebywał ks. Karol Wojtyła, późniejszy papież Jan Paweł II i patron naszego gimnazjum. Na szczycie Tarnicy znajduje się krzyż, który został wykonany w Tyczyńskiej Fabryce Wentylatorów „Tywent”.

Pamiątka z poprzedniej zimowej wyprawy gimnazjalistów z Tyczyna na Tarnicę

Uczniowie gimnazjum po raz pierwszy zameldowali się na Tarnicy w czerwcu 2000 r., wyprawie dla wyróżniających uczniów przewodzili wówczas nauczyciele: Jacek Sowa, Seweryn Przywara i Andrzej Stec. W następnych

latach z inicjatywy nauczycieli - Jacka Sowy i Marka Wilczka zostały zorganizowane kolejne wyprawy na Wielką i Małą Rawkę, Połoninę Wetlińską oraz I Zimowa Wyprawa na Tarnicę. Ze względu na duże zainteresowanie, zimowe wyprawy na Tarnicę na stałe weszły do kalendarza imprez szkolnych.

Corocznie, w pierwszy poniedziałek ferii, punktualnie o godz. 6.00 z Tyczyna wyrusza gimnazjalny autobus do miejscowości Wołosate, z której wiedzie najkrótszy szlak turystyczny na Przełęcz pod Tarnicą (1275m.), a następnie na Tarnicę. Przejście szlakiem z Wołosatego na Tarnicę i z powrotem zajmuje około 5 godzin. Tegoroczna, III Zimowa Wyprawa odbędzie się 16 lutego. Z tej okazji zostanie wydana okolicznościowa plakietka, którą otrzymają wszyscy uczestnicy wyprawy. Dokładniejszych informacji o wyjeździe zasięgnąć można pod nr tel. 22-91-740. Koszt wyprawy - 15 zł od osoby. Zgłoszenia w sekretariacie gimnazjum lub u pana Jacka Sowy. Zapraszamy.

Serdeczne podziękowania składam **panu Krzysztofowi Szwarcowi, prezesowi firmy DANEX z Budziwoja**, za wsparcie finansowe naszej III wyprawy na Tarnicę.

*Organizator Wyprawy na Tarnicę
mgr Jacek Sowa*

Szczodroki `2004

Ciąg dalszy ze strony 1

Niestety nowoczesność wypiera to co dawne, proste ale pełne piękna, dobroci i ludzkiego serca. Aby nie zapomnieć tego, organizuje się przeglądy dawnych zwyczajów ludowych. Właśnie w Tyczynie odbywają się powiatowe i wojewódzkie przeglądy zespołów obrzędowych i śpiewaczych. Nasza gmina może się poszczycić ilością zespołów śpiewaczych i obrzędowych, które zachowują tradycje swoich ojców. Można tu przytoczyć słowa poezji Kazimierza Brodzińskiego: „Ojców zwyczaję toć krewniactwo nasze...”

22 stycznia br. do Tyczyna zjechały liczne zespoły. Wszystkie miały ciekawe widowiska. Barwne, rozśpiewane, pełne humoru. Dzieci bardzo poważnie traktowały swoje role. Opiekunowie włożyli wiele wysiłku, by nauczyć je śpiewu, gestów, ruchu scenicznego. Niestety było w widowiskach wiele błędów, nie wszystkie teksty i postacie były autentyczne, dlatego wyróżniono tych najbardziej autentycznych. Młodzi nauczyciele mają wiele wiedzy, ale sprawy folkloru, dawnych obrzędów są im obce. Apelujemy

do tych, którzy przygotowują takie widowiska, aby starali się skonsultować z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Tyczynie, WDK lub Muzeum Etnograficznym w Rzeszowie.

Jury w składzie: Damian Drajek, Romana Drajek i Zbigniew Sztaba po obejrzeniu 8 widowisk przyznała:

I nagrodę za zgodę z tradycją życzenia szczodrokowe grupie dzieci ze **Szkoły Podstawowej w Borówkach**, gmina

Chmielnik; **II nagrodę** dla grupy szczodrokowej z **Domu Ludowego w Hermanowej** oraz **dwa wyróżnienia** dla dzieci ze **Szkoły Podstawowej w Błazowej** i **Domu Kultury z Głogowa Małopolskiego**.

Wszystkie zespoły otrzymały pamiątkowe dyplomy i słodycze.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom oraz nauczycielom za przygotowanie.

Romana Drajek

Półka z książkami

Na rynku księgarskim w ostatnim czasie znaleźć można dużo ciekawych pozycji z gatunku, który czytany jest coraz częściej przez naszych Czytelników; myślę tu o pamiętnikach. Oto kolejne nasze propozycje.

„**Nie wszystko na sprzedaż**” Beaty Tyszkiewicz - to książka bardzo osobista, napisana piękną polszczyzną, w sposób bardzo ciekawy. Myślę, że nie można przejść obok niej obojętnie, zbyt wiele bowiem spraw porusza i wyjaśnia. Każdy z nas zna aktorkę Beatę Tyszkiewicz,

damę polskiego kina, jak mało jednak wiemy o niej jako o matce i kobiecie. Ten zbiór refleksji i wspomnień, jak sama to określiła, powstał, bo wreszcie przyszedł czas na pewne przemyślenia i rozważania. Główną przyczyną jednak było ocalenie wspomnień dotyczących rodziny Tyszkiewiczów, jej historii i tragicznych losów. Każde zdanie jest dowodem na to, że aktorka to wyjątkowa osoba, wnikliwy obserwator, człowiek ciekawy świata i ludzi, jest delikatna a równocześnie bardzo silna. Poszczególne strony (szczególnie początkowe rozdziały) wprowadzają czytelnika w klimat epoki, która bezpowrotnie umarła z chwilą wybuchu wojny w 1939 roku. Aktorka swoje wspomnienia dedykowała swoim córkom Karolinie i Wiktorii, ta książka zatem będzie dla nich pamiętką po matce. Jeszcze jedno zdanie na koniec. Czytając książkę odnosi się wrażenie, że autorka nie do końca jest szczerą, czasem coś przemilczy, czasem pominię, może to i lepiej, bo daje szansę Czytelnikowi na jego własne analizy i wyobrażenia. Dodatkową atrakcją książki „Nie wszystko na sprzedaż” są wspaniałe rodzinne fotografie, zdjęcia z planów filmowych oraz stare przepisy kulinarne.

Kolejny utwór, który warto przeczytać to „**Chodź po wodzie z Anna Świderkówną**”. Jest to wywiad jaki przeprowadziła Elżbieta Przybył z tą wybitną znawczynią antyku. Książki tej nie da się przeczytać od razu, jednym tchem, jest ona bowiem trudna, skłania Czytelnika do pewnych przemyśleń, do wyciszenia i zastanowienia się nad sensem wielu spraw.

Anna Świderkówna, autorka „Rozmów o Biblii”, popularyzatorka wiedzy o kulturze antycznej, tłumaczka poezji greckiej i łacińskiej, po raz pierwszy opowiada o swojej rodzinie, o sobie, o swojej przyjaźni z ks. Janem Twardowskim, o udziale w Powstaniu Warszawskim. Opowiada o swych fascynacjach Biblią, o pracy na Uniwersytecie Warszawskim, o życiowej pasji - papierosach. W wywiadzie jaki przeprowadziła Elżbieta Przybył, Anna Świderkówna próbuje odpowiadać na pytania dotyczące sensu życia, cierpienia, miłości i wiary, wpływie jakie na jej życie wywarł dom i rodzina, o wartościach, które z niego wyniosła. Myślę, że treści, które znajdziemy w wywiadzie można potraktować jako przesłanie 77-letniej kobiety, która w swym życiu osiągnęła wiele, do nas współczesnych. To, czy zechcemy z tego skorzystać i na ile nam się to uda, zależy od nas samych.

Obie książki zakupione zostały z funduszy przyznanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Rzeszowie (1.200 zł). Czytelnicy odwiedzający nasze placówki biblioteczne zauważyli dosyć znaczną liczbę nowości książkowych w naszych zbiorach. W grudniu ubr., dzięki zwiększonej dotacji mogliśmy zakupić książki na kwotę blisko 10 tys. zł.

Ponieważ skończył się rok sprawozdawczy dokładniejsze informacje na temat zakupów, wypożyczeń i pracy naszych placówek, znajdują się na łamach następnego „Głosu Tyczyna”

Alicja Kustra

O puchar Burmistrza

28 lutego 2004 r. rozegrany zostanie już XII Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Gminy Tyczyn.

W trakcie zawodów, które rozpoczyna się o godz. 9.30 w Domu Ludowym w Kielnarowej, rozegrane zostaną zawody w następujących grupach wiekowych:

- rocznik 1993 i młodszy,
- rocznik 1992 - 91
- rocznik 1990 - 89
- rocznik 1988 - 1985

Uczestnicy biorący udział w zawodach powinni mieć obuwie sportowe.

Zgłoszenia do rozgrywek przyjmowane będą w dniu 28 lutego br. do godz. 9.00 w sali Domu Ludowego.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy i życzymy sportowej rywalizacji.

Książki o Tyczynie

W Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie, pok. 25 (I piętro), można kupić książki o Tyczynie i innych miejscowościach naszej Gminy. Są to:

- „**Tyczyn - dziedzictwo kulturowe**”, praca zbiorowa; cena 15 zł,
- „**Z dziejów Sanktuarium w Borku Starym k. Rzeszowa**”, autorzy: O. Pius M. Bełch, M. Nikiel, B. Stopyra, A. Jaśkiewicz, O. S. Płaszczycza; cena 10 zł,
- „**Ludwik Wodzicki - ziemianin z Tyczyna**”, autor Sławomir Wnęk; cena 7 zł,
- „**Dzieje parafii Tyczyn**”, autor ks. Franciszek Malak; cena 15 zł,
- „**Tyczyn i okolice**”, autorka Barbara Samolewicz; cena 15 zł.
- **Mapa województwa podkarpackiego**, cena 7 zł.

Komitet Rodzicielski przy Zespole Szkół w Tyczynie zaprasza na **Bal Karnawałowo-Walentynkowy**

w dniu **14 lutego 2004 r.** od godz. **19.00**

Bal odbędzie się w pięknych wnętrzach pałacu Wodzickich.

Oprócz szampańskiej zabawy w niepowtarzalnym walentynkowym nastroju zapewniamy:

- doskonały zespół muzyczny
  - obfity bufet (trzy gorące dania, przystawki) oraz różne atrakcje
- Cena biletu - **160 zł od pary**.

Zapisy i wpłaty w sekretariacie Zespołu Szkół, tel. 22-19-362.

Ilość miejsc ograniczona.

Prawo lepsze, ale budować trudniej

Spróbuj zrozumieć przepisy

Nie zbudujesz nic tam, gdzie nie ma planu i zabudowy w sąsiedztwie. Za istotne odstępstwa od projektu grozi kara pieniężna, ale można jej uniknąć. Nie opłaci się kupowanie materiałów na lewo, a przede wszystkim trudno będzie je sprzedać.

Kupując działkę budowlaną sprawdź, czy leży ona na terenie, dla którego gmina uchwaliła plan zagospodarowania przestrzennego lub jak przygotowanie tego planu jest zaawansowane. Stare plany straciły ważność 1 stycznia 2004 r.

Jeśli gmina nie ma nowego planu (a takich w Polsce jest większość), to przed uzyskaniem pozwolenia na budowę trzeba zdobyć decyzję o warunkach zabudowy. Poza tym, gdy nie ma planu, podstawą wydania pozwolenia jest m.in. zachowanie tzw. zasady dobrego sąsiedztwa (upraszczając - chodzi o nawiązanie do istniejącej zabudowy). Gorzej, gdy działka leży w szczerym polu, gdzie nie ma żadnych sąsiadów - nie można wtedy na niej nic wybudować, dopóki nie zostanie uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego. Po pozwolenie na budowę trzeba się teraz udać do starostwa.

Co to jest odstępstwo

Od br. obowiązkowe stają się kontrole zgodności wykonywanej inwestycji z projektem objętym pozwoleniem na budowę. Celem kontroli jest zdyscyplinowanie inwestorów i zobowiązanie ich do re-

alizowania tego, o co sami wystąpili. W razie istotnych odstępstw od projektu inwestorowi grozi kara finansowa i konieczność ubiegania się o nowe pozwolenie.

Ustawa nie definiuje jednak pojęcia istotnego odstępstwa. Odstępstwo należy rozpatrywać od strony skutków, jakie w konkretnym przypadku może wywołać. Zdaniem specjalistów nie ma odstępstw zagrożonych karą, bo zgodnie z przepisami art. 36a prawa budowlanego inwestor może pytać, czy odstępstwo jest istotne, a urząd musi mu odpowiedzieć w ciągu 14 dni. Brak odpowiedzi oznacza, że odstępstwo istotne nie jest. Przy takich regulacjach kary będą wymierzane raczej sporadycznie.

Z pozwoleniem na użytkowanie

Na karę narażamy się również wtedy, gdy zasiedlimy budynek jednorodzinny bez zgłoszenia go do użytkowania. Zasiedlenie budynku wielorodzinnego, który nie uzyskał jeszcze pozwolenia na użytkowanie, grozi obecnie użytkownikowi najwyżej mandatem do 500 zł (ale może on być wymierzony wielokrotnie). W przygotowanej nowelizacji prawa budowlanego przewidywana jest już jednak kara o dwie trzecie wyższa.

Projekt został przyjęty przez rząd, ale musi zostać jeszcze uchwalony przez parlament. Może wejść w życie najwcześniej w połowie roku. Dlatego w umowie z dewe-

loperem czy spółdzielnią mieszkaniową najlepiej określić dokładnie datę przekazania budynku do użytkowania i sporządzenia aktu notarialnego, a nie datę otrzymania kluczy (np. do wykończenia lokalu).

Przygotowany jest również projekt ustawy o wyrobach budowlanych (też powinna wejść w życie w tym roku). Ma ona wyeliminować z obrotu materiały, które nie mają certyfikatów dopuszczających do sprzedaży w krajach UE lub przynajmniej w Polsce. Dałoby to inspektorom nadzoru budowlanego prawo do kontrolowania placówek handlowych, czy sprzedają one materiały z certyfikatami.

Jaka kara

* Kara za odstępstwo od projektu jest iloczynem 300 zł (ma być 500 zł) oraz współczynnika: kategorii obiektu i jego wielkości (ten zależy od kubatury).

* W przypadku domu jednorodzinnego kara wyniesie: 300 zł x 2,0 x 1, czyli 600 zł, a np. w przypadku pawilonu handlowego o kubaturze mniejszej niż 2500 m sześć.: 300 zł x 15 x 1, czyli 45000 zł.

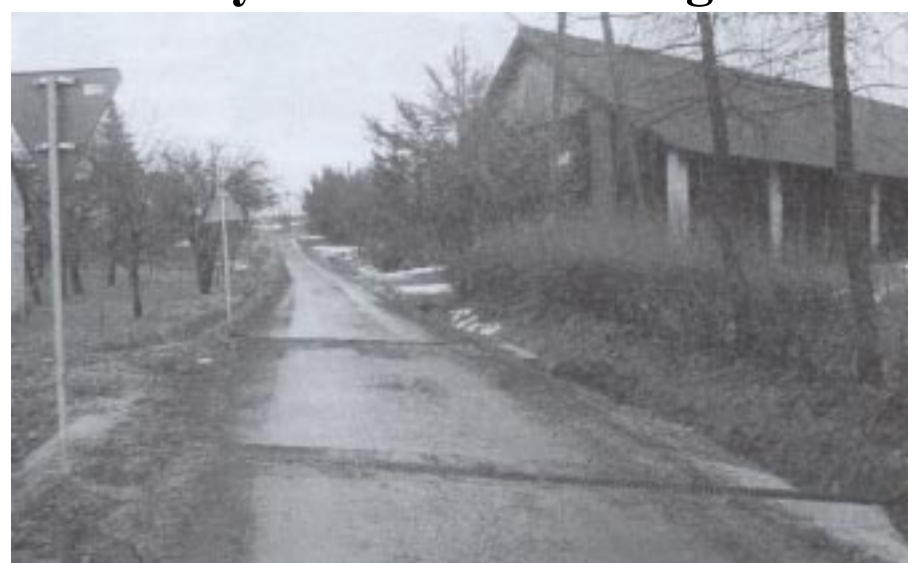
Rodzinie zmarłego
śp. mgr. Józefa BOMBY
wyraży współczucia
składają
koleżanki i koledzy z Polskiego
Związku Emerytów, Rencistów
i Inwalidów
Oddział Rejonowy w Tyczynie

Ciąg dalszy ze strony 1

W roku 2002 wykonano kolektor z kręgów betonowych o śr. 500 mm, mający na celu zabezpieczenie budynku przyległego do rowu odwadniającego. Takie rozwiązanie w części rozwiązało sprawę prawidłowego odprowadzania wód.

W dniu 6 grudnia 2002 r., po rozpatrzeniu kilku wariantów, Burmistrz Gminy Tyczyn zatwierdził ugodę (nr RGG 6218/12/01/02), w której p. Kaczmarczyk zgodził się na przyjęcie wody na swoją działkę pod warunkiem, że takie rozwiązanie nie będzie czyniło szkód na jego terenie, a wykonanie będzie zgodne ze sztuką budowlaną.

W związku z powyższym na bardzo stromym stoku, przekraczającym wszystkie normy, wykonano trzy studnie rewizyjne-kaskadowe, połączone rurami PVC o śr. 500 mm z odprowadzaniem wód do rowu otwartego znajdującego się na działce p. Kaczmarczyka. Ponadto wykonano przepust z rur o śr. 600 mm, pozwalają

jący na odprowadzenie wód z rowu lewostronnego oraz wykonano kratę ściekową zbierającą wodę z nawierzchni drogi. Takie rozwiązanie było konieczne ze względu na zabezpieczenie budynków

przyległych przed powolnym ich niszczeniem.

Koszt całości wykonanych robót wyniósł 57.090 zł.

Stanisław Frączek

Dom energooszczędny (8)

Jakie szczegóły budowlane powinny być w projekcie?

Połączenia wspornikowej płyty balkonowej ze stropem żelbetowym „wyprowadzają” szczególnie dużo ciepła na zewnątrz budynku; przy szerokim balkonie straty ciepła w wyniku odprowadzenia go przez balkon są porównywalne ze stratami ciepła przez kilkanaście metrów kwadratowych nieocieplanej ściany zewnętrznej budynku. Można temu przeciwdziałać przez izolację cieplną na dolnej i górnej powierzchni płyty balkonowej.

Dobrym rozwiązaniem jest też **balkon dostawiony do budynku, oparty na własnej konstrukcji wsporczej** (słupach), z punktowym tylko zamocowaniem do konstrukcji budynku; istnieją różne systemowe rozwiązania balkonów dostawianych.

Dobrym rozwiązaniem są również **łączniki zbrojenio-we z izolacją termiczną**, służące do łączenia balkonów wspornikowych ze stropem.

Są to elementy nośne, składające się z części kotwiącej do zabetonowania w stropie i płycie balkonowej wkładki izolacyjnej ze styropianu o grubości 7 cm;

Kupuj produkty w opakowaniach zwrotnych

Mniej śmieci - czystszy świat!!!

Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych mówi, że jednostki handlu detalicznego są obowiązane do przyjmowania zwracanych i na wymianę opakowań wielokrotnego użytku po produktach w takich opakowaniach, które znajdują się w ich ofercie handlowej.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku, gminy mają obowiązek zorganizowania selektywnej zbiórki, segregacji oraz magazynowania odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych, przydatnych do odzysku. Najczęściej spotykane systemy segregacji odpadów to:

> System kontenerowy

Wysegregowane odpady gromadzi się w kolorowych kontenerach. Najczęściej zbierane surowce wtórne to: papier (makułatura), szkło białe i kolorowe, plastik oraz metal (puszki).

> System wieszakowo-workowy

Wysegregowane odpady gromadzi się w kolorowych workach zawieszonych na przymocowanych do ściany uchwytach (wieszakach). Najczęściej stosowany na terenach o zabudowie jednorodzinnej.

w efekcie znacznie mniej ciepła przekazywane jest płycie balkonowej od stropu.

Na obwodzie stropów żelbetowych występują **wieńce przechodzące nad otworami w nadprożu**.

Nadproża okienne i drzwiowe powinny być zawsze ocieplone od zewnątrz izolacją zachodzącą na ościeżnicę. W ścianach murowanych szczelinowych powinno się stosować wieniec oparty tylko na wewnętrznej warstwie muru. Ważne jest nawet osadzenie okien w murze, a także rozwiązanie konstrukcji parapetu.

W przypadku **piwnic nieogrzewanych** często projektuje się i wykonuje ich ściany jako nieizolowane, np. z bloczków betonowych. Ściana taka odprowadza ciepło z wieńca stropu nad piwnicą, co objawiać się może powstaniem pasa pleśni na ścianie parteru bezpośrednio nad wieńcem. Z tego względu ściany piwnicy i wieńca stropu nad piwnicą należy ocieplić na całej wysokości, poczynając od ławy fundamentowej, materiałem nadającym się do zastosowania w kontakcie ze środowiskiem wilgotnym. (cdn.)

Recykling opakowań to najlepsza forma ich zagospodarowania. Przetworzenie 60 kg makułatury oszczędza jedno dorosłe drzewo, a do przetworzenia 1 kg stłuczki szklanej zużywa się o 30% mniej energii niż w przypadku produkcji z surowców mineralnych. W przypadku recyklingu puszek aluminiowych oszczędność energii sięga 95%!

Dzięki segregacji w niektórych miejscowościach (Żywiec, Raciechowice) już dzisiaj wykorzystuje się powtórnie ok. 30% odpadów. Dzięki segregacji mieszkańcy płacą znacznie mniej za wywóz odpadów, gdyż za wysegregowane surowce wtórne zazwyczaj nie są pobierane opłaty.

Podczas zakupów należy wybierać produkty w opakowaniach zwrotnych (wielokrotnych), wytworzonych z surowców bezpiecznych dla środowiska, odnawialnych i łatwych do przetworzenia (papier, szkło). Odpady opakowaniowe przed wyrzuceniem należy posegregować wydzielając odpady szklane, papierowe,

Ciąg dalszy na stronie 11

Energooszczędne użytkowanie mieszkań

WENTYLACJA

Mieszkanie musi być bardzo dobrze przewietrzane. Jest to konieczne dla zapewnienia dobrego zdrowia jego mieszkańców, a także w celu uniknięcia wystąpienia wilgoci, pleśni i grzyba.

Nowe szczelne okna:

- Powinny być stale ustawiane w pozycji tworzącej mikroszczelinę, co zapewnia stały, niewielki napływ świeżego powietrza.

- Zamknięcie okna na pełną szczelność przerywa przewietrzanie, wywołuje złe samopoczucie mieszkańców i powstawanie pary wodnej, która wykrapla się na szybach i ścianach.

Intensywne przewietrzanie

Korzystne jest przewietrzanie pomieszczenia poprzez pełne otwarcie okna na krótką chwilę. Następuje wtedy pełna wymiana powietrza bez wyziębienia pomieszczenia. Niepożądane jest uchYLENIE okna przez dłuższy czas - powoduje, że wietrzenie jest powolne, a wyziębienie długotrwałe.

Po praniu lub gotowaniu

W pomieszczeniu jest wówczas dużo pary wodnej. Trzeba je koniecznie dobrze przewietrzyć, żeby nie dopuścić do wystąpienia wilgoci w mieszkaniu.

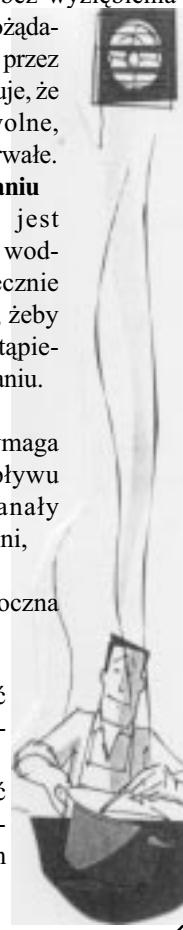
Kanały wentylacyjne

Dobra wentylacja wymaga niezakłóconego odpływu powietrza przez kanały wentylacyjne w kuchni, łazience i w.c.

- Konieczna jest coroczna kontrola drożności kanałów.

- Nie można zasłaniać kratki wentylacyjnych.

- Nie można zasłaniać otworów wentylacyjnych w drzwiach łazienek.

Burmistrz Gminy Tyczyn

Kazimierz Szczepański
przyjmuje mieszkańców gminy
w każdy poniedziałek w godzinach od 8.00 do 15.30 (I piętro).

Spotkania biblioteczne

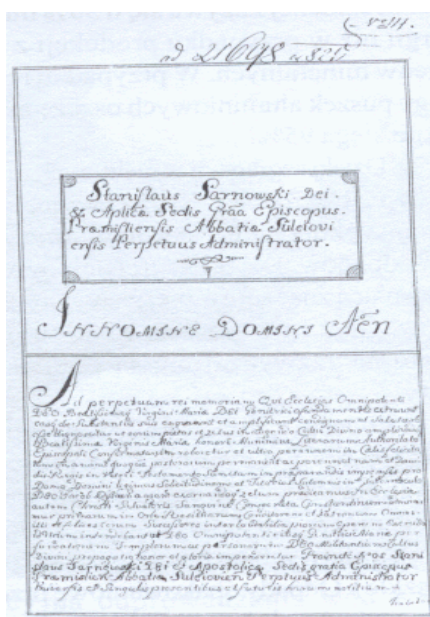
> W grudniu ubr. Filię Biblioteki Publicznej w Budziwoju odwiedzili uczniowie obu klas IV Szkoły Podstawowej wraz z polonistkami: Regiłą Kawą i Renatą Kędzierską. W trakcie lekcji bibliotecznej dzieci zapoznały się z historią biblioteki i jej regulaminem. Uczniów szczególnie zainteresowała część praktyczna, w czasie której mogli wykazać się znajomością korzystania z biblioteki.

> 22 stycznia br. Biblioteka w Tyczynie gościła p. Annę Mirosławę Nowak, poetkę, a zarazem mieszkankę naszej Gminy (Hermanowa). Pani Anna ma w swoim dorobku tomiki: „Umykający świat”, „Zatańczyć zieloną wiosną”, „Mozaika”, „Studnia czasu”. Pod koniec 2003 r. wydała kolejny tomik - „Lato w konfiturach”; on to właśnie był „sprawcą” naszego spotkania z poezją. „Poetkę fascynuje wszystko co zwie się życiem, potrafi odstrzec piękno nawet w najmniejszym szczególe. Autorka jest wnikliwym obserwatorem, z uwagą śledzi losy ludzkie” - tak pisze w recenzji tomiku Hanna Krupińska-Łyp. Spotkanie z poezją p. Anny było próbą „zatrzymania lata” w środku zimy. Myślę że ta próba się udała. Spotkanie przebiegające w bardzo miłej atmosferze jest kolejnym dowodem na to, że człowiek potrzebuje czasu na złapanie oddechu, na chwilę zastanowienia, poezja zaś jest czynnikiem, który właśnie w tym pomaga, skłania do refleksji.

Alicja Kustra

Z łacińskich rękopisów

Przed kilkoma dniami w tyczyńskiej drukarni „Kolor” Leszka Szymkowicza zakończył się druk kolejnej książki o regionie. Tym razem jest to gratka dla koneserów, pasjonatów i znawców historii gminy. Mowa o „**Akcie fundacyjnym OO. Dominikanów w Borku Starym**”, który - z łacińskich tekstów: rękopisu z 1670 r. i tekstu drukowanego z 1878 r. - przełożył i opracował O. Pius Maria Bełch, dominikanin, autor wielu książek o historii Sanktuarium, badacz, zbieracz, znawca tematu. Wspomniany rękopis nie jest oryginałem, lecz notarialnym odpisem również pochodzącym z 1670 r. i znajdującym się w archiwum borkowskiego Konwentu (oryginał dziś nieistnieje - zaginął). Ów Akt fundacyjny, wydany przez biskupa Stanisława Sarnowskiego, dotąd nie był

Tak wygląda łaciński rękopis aktu fundacyjnego (notarialna kopia oryginału), znajdujący się w archiwum borkowskiego klasztoru

tłumaczony na język polski z prozaicznej przyczyny: mało kto na tyle znał łacinę, by brać się za tłumaczenie kilkudziesięciu stron dokumentów. W dodatku tekst ów, „pisany ręcznie, bez akapitów i jakichkolwiek przerw i odstępów, ciasno - linijka pod linijką, zdania długie, niedokończone ... bardzo dużo skrótów i zawijasów ... bez wyraźnej interpunkcji ...” - jak pisze O. Pius we Wprowadzeniu. Stąd cennym uzupełnieniem dzieła są przypisy i część biograficzna dla występujących postaci i dat. Praca nad przygotowaniem tego dzieła zajęła O. Piusowi niemal 1,5 roku; często zresztą wspominał, że jest to najważniejsze dzieło jego życia. Dziś jest wzruszony i szczęśliwy, że - jak sam mówi - dożył i ujrzał to dzieło, podjęte dla chwały Matki Bożej.

Książka jest dostępna w gminnej bibliotece i jej filiach (gdzie można ją też kupić), a także we wszystkich bibliotekach szkolnych. (bs.)

To piękne misterium o Narodzeniu Pana. W okresie Bożego Narodzenia przygotowuje się jasełka w szkołach, domach kultury, także w zespołach regionalnych. Wszystkie jasełkowe spektakle mają podobną treść, różnią się doborem postaci i sposobem wykonania. W każdym wystawieniu jasełek widzowie oglądają Św. Rodzinę, Dzieciątko, Aniołów, pastuszków składających dary. Zależnie od treści spektaklu jasełkowego na scenie pojawiają się królowie, zły Herod, szatan. Podobna treść, podobne postacie, ale wykonanie zależy od scenariusza i reżysera.

W naszym mieście Tyczynie mamy okazję w każdym roku oglądać różne jasełkowe spektakle w wykonaniu dzieci, młodzieży i dorosłych. Oglądają jasełka zawsze liczni widzowie. Tak było i w tym okresie świątecznym. Pragnę nawiązać do jasełek wystawionych przez młodzież współpracującą z M-GOK w Tyczynie. Jasełka „Bóg się rodzi - moc truchleje” nawiązywały do narodzin Pana Jezusa, który pokonał moc Szatana. Chyba każdy widz zrozumiał treść i myśl przewodnią spektaklu, w którym uczestniczyło około 40 osób: dzieci, młodzież i zespół śpiewaczy „Tyczyniaczy”. Najmłodszym aktorem był Miłosz Bialic liczący 5 lat. To synek mojego ucznia i aktora, z którym współpracowałam w szkole i w M-GOK. Ten mały artysta pięknie wyrecytował swoją rolę i z czcią ucałował nóżki Dzieciątka. Nie piszę więcej o wieku aktorów, którzy mimo krótkiego czasu przygotowań dobrze wykonali swoje role zależnie od odtwarzanej postaci.

Wszystkim, którzy uczestniczyli w tym pięknym i wzruszającym wieczorze pragnę podziękować:

- * **Ks. Proboszczowi - Józefowi Stanowskiemu** za przybycie na przedstawienie i dobre ciepłe słowa podziękowania złożone wszystkim na moje ręce,
- * Od wszystkich aktorów „Bóg zapłać” **ks. katechecie Pawłowi Synosiowi** za przybycie i pomoc w doborze aktorów,
- * **Zespołowi „Tyczyniaczy”** za to, że pięknym śpiewem kołęd wspomogli spektakl,
- * **młodzieży starszej** za odegranie ról postaci historycznych i królewskich,
- * **młodzieży szkolnej;** starszej i młodszej - wszystkim, którzy potrafili się znaleźć w rolach aniołów, pastuszków,
- * dziękuję **Kasi Knutel**, która pomogła mi w doborze aktorów wśród uczniów Gimnazjum,
- * na koniec dziękuję **Piotrusiowi Ziębie** za to, że zgodził się zagrać rolę szatana odrzuconą przez innego uzdolnionego chłopca. Piotrek zagrał świetnie tę nega-

J a s e ł k a

„Bóg się rodzi - moc truchleje”

tywną postać, a potem uświetnił spektakl śpiewem kołęd jako dobry pastuszek.

Podziękowania należą się także **publiczności**, która wypełniła do ostatniego miejsca salę M-GOK i nagrodziła przedstawienie dużymi brawami.

Gdyby nie aktorzy i widzowie nie przeżylibyśmy tego wzruszającego wieczoru.

Romana Drążek

Uwaga Czytelnicy!

Następny numer „GT” ukaże się z datą

22 lutego 2004 r.

Termin składania tekstów upływa

16 lutego 2004 r.

3 lutego br. odbyło się kolejne spotkanie w Klubie Młodego Dziennikarza, który działa w ramach Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Tym razem młodzi adepci pióra spotkali się z red. Stanisławem Sową, zastępcą naczelnego gazety codziennej „Nowiny”.

Kolejne spotkania odbywać się będą w każdy wtorek o godz. 17.00 w siedzibie GCI w Tyczynie.

Przypominamy, że praca w Klubie może być doskonałą okazją do rozwijania swoich zainteresowań, planowania w jaki sposób ciekawie i interesująco spędzić czas wolny.

Promujemy lokalną przedsiębiorczość

Kolejną z firm prezentowanych na łamach „Głosu Tyczyna” w cyklu „Promujemy lokalną przedsiębiorczość” jest mieszcząca się w Białej firma **MASTER PACK**. Jest ona własnością prywatną, jednoosobową, której właścicielem jest pan JANUSZ GRZESIK.

Początki jej datują się na grudzień 1995 roku, kiedy to powstaje i zaczyna się zajmować dystrybucją opakowań foliowych, gastronomicznych, materiałów eksploatacyjnych dla jednostek handlowych detalicznych, hurtowych i mniejszych zakładów produkcyjnych.

Dwa lata później **Master Pack** poszerza swoją działalność o eksport wyżej wymienionych opakowań do państw za ścianą wschodnią. Duża konkurencja na rynku doprowadziła w 1998 roku do zmiany charakteru firmy i rozpoczęcia produkcji jednorazowych opakowań tekturowych dla producentów żywności. Produkcja ta była stopniowo poszerzana o nowe rodzaje opakowań dla odbiorców przemysłowych poprzez inwestycje w nowe urządzenia do przetwórstwa tektury falistej.

Wzrost produkcji łączy się ze zwiększeniem liczby pracowników. Na początku sam właściciel zajmował się dystrybucją a później produkcją i sprzedażą wyrobów. Następnie zatrudnienie wzrosło do pięciu osób, natomiast w ciągu dwóch ostatnich lat powiększyło się do trzynastu osób.

Dziś firma zajmuje się produkcją opakowań z tektury falistej jako wykroje klapowe i fasonowe (skomplikowane kształty) z zastosowaniem barwnych nadruków. **Master Pack** zaopatruje w opakowania zakłady z branż: przetwórstwa mięsnego, słodczy i wyrobów cukierniczych, przetwórstwa metali, hutnictwa szkła, przemysłu elektromechanicznego, chemicznego i farmaceutycznego oraz odbiorców z sektora gastronomicznego.

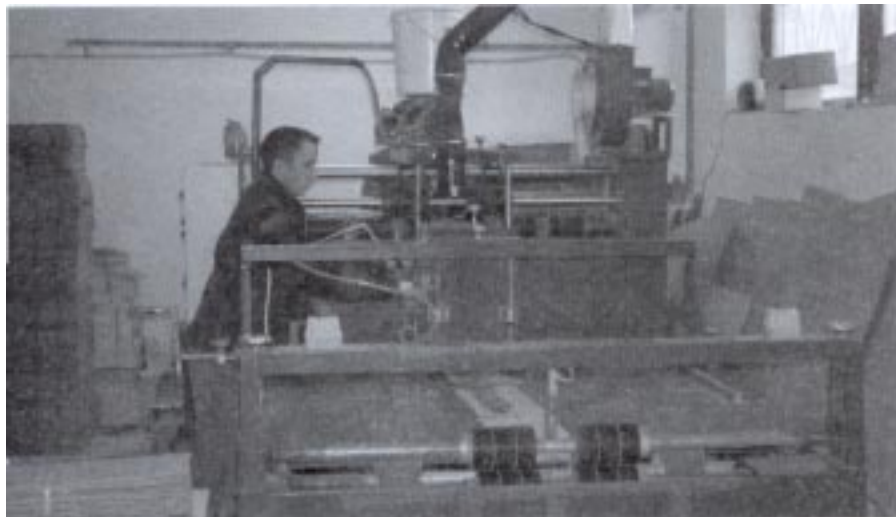
W 2002 roku firma wprowadziła do oferty dystrybucję tektur o pokryciach specjalnych importowanych ze Szwecji. Używane są one również do własnej produkcji opakowań o bardzo wysokich parametrach jakościowych i estetycznych.

Odbiorcami **Master Packu** są firmy produkcyjne z obszaru Polski południowo-wschodniej jak również z dużych miast wojewódzkich: Kraków, Warszawa.

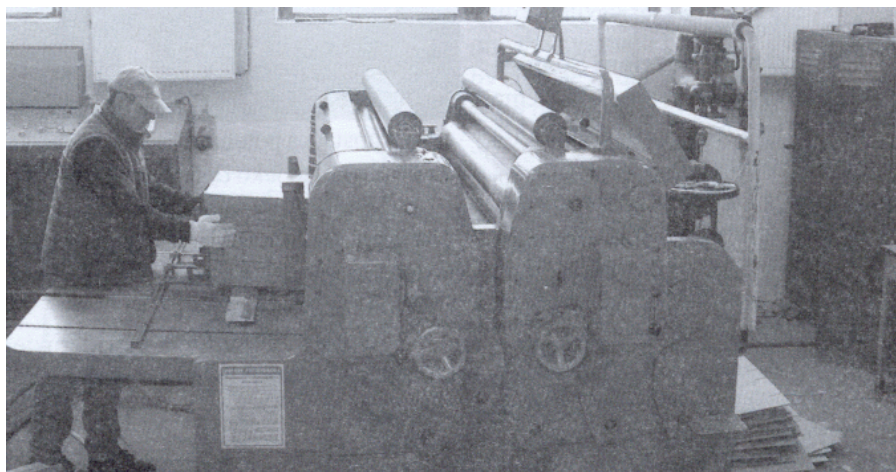
W swoim wyposażeniu firma posiada slotter (jest to maszyna, która w czasie jednego przejścia materiału drukuje, biguje i nacina), dwie drukarki fleksograficzne, automatyczną sklejarkę, bigówko-krajarki i wykrawarki walcowe. **Master Pack** ciągle się rozwija, systematycznie

Siedziba firmy Master Pack w Białej

Firma ma na swoim wyposażeniu m.in. automatyczną sklejarkę (powyżej) oraz slotter - maszynę, która w czasie jednego przejścia materiału drukuje, biguje i nacina (zdj. dolne)

unowocześniany jest park maszynowy, produkcja. Dobra jakość wyrobów oferowanych przez **Master Pack** powoduje, że rośnie liczba kontrahentów firmy.

Firma spełnia wszelkie wymogi, jakie będą obowiązywać po wstąpieniu naszego kraju w struktury Unii Europejskiej.

Bliższych informacji na temat wyrobów i sposobu realizacji zamówień można uzyskać w siedzibie firmy w Białej 538, telefonicznie (tel. 22-99-293) lub na stronie internetowej:

www.masterpack.un.pl

Marta Opiola

Marketing w małych firmach (2)

Sposób działania przedsiębiorstwa zależy od wielkości zasobów, branży, miejsca lokalizacji, rynku docelowego oraz zakresu działania. Istotnym wyróżnikiem każdego przedsiębiorstwa jest także właściciel, który podejmuje szereg decyzji i kreuje wizerunek firmy na rynku. To osoba przedsiębiorcy decyduje o sukcesie prowadzonej przez niego firmy, a także wpływa na kształtowanie ogólnego wizerunku przedsiębiorstwa ze względu na bezpośredni kontakt z klientem. O poglądach, postawach i działaniach przedsiębiorców na rynku decyduje etap życia, w którym się znajdują oraz wiedza, umiejętności i doświadczenie zdobyte zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym. Właściciele małych firm muszą być nieraz technikami, ekonomistami, finansistami, marketingowcami i kadrowcami. Siłą rzeczy znaczącą rolę odgrywają w tych warunkach: intuicja, nieformalne kwalifikacje i nieprofesjonalne narzędzia. Stąd i w przypadku działań marketingowych cechy osobowości, system wartości samego przedsiębiorcy rzutują bardzo silnie na dokonywane wybory.

Jak wynika z zebranych danych, wiek właścicieli sklepów gminy Tyczyn w przeważającej części (64%) mieści się w przedziale 36 - 60 lat, natomiast odsetek ludzi młodych (do 35 lat) wynosi blisko 30%. Podobnie wygląda sytuacja wiekowa na terenie całej Doliny Strugu.

Jeśli chodzi o poziom wykształcenia, to ponad 64% osób ankietowanych posiadało wykształcenie średnie, 21% - zawodowe, nikt spośród 14 ankietowanych prowadzących sklep nie miał wykształcenia podstawowego. Tylko 2 oso-

by mogły pochwalić się wykształceniem wyższym, co na terenie gminy Tyczyn stanowi wśród ankietowanych przedsiębiorców ponad 14%. Porównując gminę do całej Doliny Strugu można zauważyć, że struktura wykształcenia jest korzystniejsza na terenie gminy Tyczyn. W pozostałych gminach jest niższy odsetek osób z wykształceniem średnim, brak jest osób, które ukończyły studia, poza tym występują tam również osoby z wykształceniem podstawowym.

Analizując poprzednie miejsce pracy przedsiębiorców wzięto pod uwagę fakt, gdzie pracowali oni przed podjęciem samodzielnej działalności: czy w firmie państwowej, spółdzielczej czy prywatnej. Wśród ankietowanych, ponad połowa osób pracowała przed założeniem sklepu w firmach prywatnych, a co trzeci ankietowany w przedsiębiorstwie państwowym. Osoby, które pracowały wcześniej w spółdzielniach stanowiły na terenie gminy Tyczyn około 7%. W badanej zbiorowości znalazła się także 1 osoba, która wcześniej nie pracowała w żadnej firmie państwowej, prywatnej czy spółdzielczej, a jedyną jej dotychczasową pracą było wyłącznie prowadzenie własnego sklepu spożywczego.

Dotychczasowy staż pracy ankietowanych prezentuje się następująco: najczęściej, bo prawie 43% ankietowanych pracowało do 5 lat łącznie. W tej grupie znalazła się także osoba, która wcześniej nie pracowała. Co trzeci przedsiębiorca pracował od 11 do 20 lat przed założeniem własnej działalności, a dwóch z całej czwórki ponad 20 lat.

Urszula Stachurska

Za złotówkę

Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Koło w Tyczynie oraz Kino „Skarb” zapraszają wszystkie dzieci, młodzież i chętnych dorosłych na filmy wyświetlane w ramach feryjnej akcji „Film za złotówkę”.

- > 14 lutego br. (sobota) godz. 10.00, 11.30 - „Magiczna gwiazda”, amerykański (animowany);
- > 15 lutego (niedziela) godz. 16.00 - „Księżniczka w osłej skórce”, rosyjski (baśń);
- > 17 lutego (wtorek) godz. 11.00 - „Mała czarownica”, czeski (animowany);
- > 17 lutego (wtorek) godz. 16.00 - „Król sokołów”, polsko-czeski (baśń);
- > 21 lutego (sobota) godz. 11.00 - „Porwanie w Tiuturlistanie”, polski (animowany);
- > 21 lutego (sobota) godz. 16.00 - „Król drozdobrody”, czeski (baśń);
- > 23 lutego (poniedziałek) godz. 11.00, 16.00 - „Przygody błękitnego rycerza”, polski (animowany);
- > 25 lutego (środa) godz. 11.00 - „Wielka podróż Bolka i Lolka”, polski (animowany);
- > 25 lutego (środa) godz. 16.00 - „Za siedmioma morzami”, niemiecki (baśń);
- > 27 lutego (piątek) godz. 11.00 - „Sposób na wakacje Bolka i Lolka”, polski (animowany);
- > 27 lutego (piątek) godz. 16.00 - „Czarodziejski Lolo”, węgierski (baśń);
- > 29 lutego (niedziela) godz. 16.00 - „Spotkanie z Jezusem”, włoski (animowany).

Cena biletu na każdy z wymienionych filmów wynosi symboliczny 1 złoty.

Mniej śmieci - czystszy świat!!!

Ciąg dalszy ze strony 7

puszki stalowe i aluminiowe, plastikowe i wyrzucić do odpowiednich kontenerów. Opakowania, których selektywna zbiórka nie jest prowadzona (np. wielowarstwowe kartony po mleku i napojach, tzw. tetrapaki), przed wyrzuceniem należy rozprostować i zgnieść (sprasować). Do kontenerów na opakowania szklane w żadnym wypadku nie należy wyrzucać porcelany i szkła użytkowego (np. szyb, lamp, żarówek, świetlówek i luster). Nie powinno się też mieszać szkła kolorowego z białym, gdyż po zmieszaniu nie można już otrzymać powtórnie szkła białego.

Warto przestrzegać zasad segregacji i nie wrzucać do kontenerów nieod-

Wzory oznaczeń stosowanych na opakowaniach

Politereftalan etylenu		Politylen wysokiej gęstości	
Polichlorek winylu		Politylen niskiej gęstości	
Polipropylen		Polistyren	
Inne tworzywa sztuczne i laminaty		Poliwęglan	
Aluminium		Produkty eko	

powiednich odpadów; zmieszanie szkła nadającego się do recyklingu za szkłem użytkowym, folii z papierem czy silnie zanieczyszczonych opakowań bardzo utrudnia proces powtórne wykorzystania surowców.

Więcej informacji, a także wzory naklejek, plakatu i tej wywieszki znajdziesz na stronie internetowej:

www.zielonabutelka.eco.pl

Aktywne poszukiwanie pracy

Poradnik bezrobotnego

Nikogo nie trzeba przekonywać, jak ciężka jest obecnie sytuacja na rynku pracy. Ukończone studia, kursy nie gwarantują znalezienia pracy. Aby ułatwić poruszanie się bezrobotnych na rynku pracy od tego numeru rozpoczynamy publikację artykułów, które, mamy nadzieję, pomogą znaleźć zatrudnienie i ominąć pułapki czyhające na bezrobotnych.

Aktywne poszukiwanie pracy

Jedną z najczęściej stosowanych metod aktywnego poszukiwania pracy jest monitorowanie ogłoszeń o pracy. Sposoby aktywnego poszukiwania zatrudnienia dotyczą także urzędów pracy oraz serwisów ogłoszeniowych w internecie. Czas, który trzeba poświęcić poszukiwaniu pracy zależy od oczekiwań poszukującego oraz aktualnego popytu na pracę, którą zamierza zaoferować pracodawcom. Może więc potrwać nawet kilka miesięcy.

Ogłoszenie prasowe

Już samo ogłoszenie oferujące pracę bardzo wiele mówi o pracodawcy. Duże znaczenie ma umiejętność czytania go i analizy zapisanych w nim danych. Wyróżnia się trzy rodzaje ofert pracy publikowanych w prasie:

- ogłoszenia drobne - są to dwa, trzy zdania wcisnięte między setki innych ogłoszeń, które mówią pośrednio, że firma poszukuje ludzi na stanowiska niskiego szczebla lub te, na których wykonuje się prace rutynowe, np. sprzątanie biura, prowadzenie szatni itp.;
- ogłoszenia półwymiarowe - zawierają nagłówki pisane większymi literami, wcięcia poszczególnych paragrafów; wokół takiego ogłoszenia jest zazwyczaj trochę wolnej przestrzeni. Są wykorzystywane do zaoferowania stanowisk średniego, a niekiedy i wyższego szczebla; często służą propozycjom pracy na indywidualnych stanowiskach;
- ogłoszenia pełnowymiarowe - otoczone są ramką, wewnątrz której można stosować czcionki dowolnej wielkości i elemen-

ty graficzne, np. logo firmy. Stosowane są zwykle w przypadku stanowisk kierowniczych oraz tych oferowanych specjalistom. Firmy reprezentujące wysoką kulturę organizacyjną niekiedy posługują się nimi poszukując kandydatów na stanowiska niższego szczebla.

Oferty na stanowiska kierownicze i specjalistyczne zamieszczane są najczęściej w prestiżowych gazetach. Prasa popularna jest wykorzystywana do pozyskiwania kandydatów na stanowiska przedstawicieli handlowych i innego typu pośredników w sprzedaży. Periodyki specjalistyczne i branżowe docierają bezpośrednio do poszukiwanych osób - cieszą się powodzeniem u ogłoszeniodawców poszukujących kandydatów o ściśle sprecyzowanym profilu. Są jednak rzadziej wykorzystywane niż wysokonakładowe gazety mające szeroki odbiór.

Nie wszystkie oferty pracy publikowane w prasie są warte uwagi. Ogłoszenia typu „dorób w wolnym czasie” lub „dam 5 tys. zł za ciężką pracę” od razu można skreślić, ponieważ chodzi tu w najlepszym przypadku o pracę na czarno. Za tego rodzaju ogłoszeniem może też kryć się próba wyłudzenia pieniędzy od poszukujących pracy czy jakaś inna forma oszustwa lub manipulacji.

W ogłoszeniach rzetelnych pracodawców znaleźć się powinny podstawowe informacje, wśród których wyróżnić możemy m.in. takie, jak:

- krótka prezentacja firmy, często z logo,
- opis oferowanego stanowiska pracy,
- charakterystyka poszukiwanej osoby - jej kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, umiejętności itd.,
- lokalizacja pracodawcy i oferowanego miejsca pracy,
- działań, jakie należy podjąć, aby ubiegać się o pracę.

*Na podstawie „Gazety Prawnej”
oprac. Katarzyna Błońska*

Jeśli szukasz pracy ...

Stanowisko oferowane	numer oferty
- strażnik do przeprowadzania dzieci	185
- spedytor (osoba do spedycji w transporcie)	186
- fryzjer	187
- pracownik biura rachunkowego	188
- pośrednik nieruchomości	189
- kierowca kat. B	194
- pielęgniarka	195
- magazynier	197
- pracownik działu handlowego	198
- kosztorysant	199
- sprzątaczką	200
- szlifierz, tokarz	202
- fryzjer damsko - męski	203
- krawcowa	209
- krojczka	210
- szwaczka	211
- prasowaczka	212
- pracownik biurowy (biegła znajomość jęz. angielskiego)	213
- przedstawiciel handlowy	214
- frezer	215
- szwaczka	216

Komunikat Powiatowego Urzędu Pracy

Osoby pobierające zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne proszone są o zgłaszanie się do PUP ul. Partyzantów 1a, pok. 6 w godz. 8.00 - 14.30, po odbiór informacji o osiągniętych dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy - PIT-11.

Harmonogram wymiany dowodów osobistych

Do 31 marca 2004 r.
wydane w latach 1962 - 1972
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2004 r.
wydane w latach 1973 - 1980
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r.
wydane w latach 1981 - 1991
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r.
wydane w latach 1992 - 1995
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.
wydane w latach 1996 - 2000.

Wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego należy składać osobiście - w Urzędzie Stanu Cywilnego (UGiM) w Tyczynie, pok. 31, II piętro.
Do złożenia wniosku niezbędne są:
- 2 zdjęcia (lewy półprofil),
- odpis aktu urodzenia (kawaler, panna),
- odpis aktu małżeństwa (żonaci, mężatki, wdowcy, wdowy, rozwiedzeni),
- wypełniony formularz wniosku,
- potwierdzenie wpłaty dokonanej w kasie UGiM w wysokości 30 zł.

Krucjata Wyzwolenia Człowieka i Caritas Parafialna w Białej dziękują Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie za pieniądze przekazane na wakacyjną dochodzącą kolonię dla dzieci w Białej w 2003 roku. Pomoc ta wyniosła dwa tysiące złotych.

Serdecznie Bóg zapłać.

Ks. Marek Dzik

Certyfikacja gospodarstw ekologicznych w Polsce

Na początku XX w. dzięki zastosowaniu nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin oraz zastosowaniu maszyn zwiększyła się produkcja rolnicza. Mniej uwagi poświęcano podstawowym prawom rządzącym w przyrodzie, płodozmiany zostały wyparte monokulturami roślin bardziej opłacalnych, a zwierzęta były utrzymywane w warunkach nie odpowiadających ich podstawowym potrzebom. Na szczęście byli jeszcze ludzie, którzy zauważyli, że ingerencja w naturę przynosi niekorzystne zmiany, nieobojętne dla człowieka i starali się tę wiedzę wykorzystywać w praktyce rolniczej. Jako pierwszy na biodynamiczną metodę gospodarowania przestawił swoje 1760 ha gospodarstwo w Szelejewie k. Gostynina hr. Stanisław Karłowski, senator II RP (1930 r.). S. Karłowski bardzo aktywnie propagował tę metodę gospodarowania, wydał kilka broszur instruktażowych, organizował kursy szkoleniowe i spotkania w swoim gospodarstwie. Założył „Zespół Pracy Rolników i Ogrodników”, w ramach którego każdy z członków mógł otrzymywać stałe porady i potrzebne preparaty.

Lata powojenne to czas przymusowej kolektywizacji i obowiązkowych dostaw na rzecz państwa. Dopiero w roku 1960 inż. Julian Osetek założył w Nakle nad Notecią gospodarstwo biodynamiczne o pow. 3 ha. Ze względów politycznych, gospodarczych i światopoglądowych nie były to czasy łatwe dla tej metody gospodarowania. Jednak dopiero po zmianach w 1980 r. powrócono do tematu ekologicznych metodach gospodarowania. Julian Osetek zyskał miano polskiego pioniera biodynamicznej metody uprawy roślin i chowu zwierząt. Razem ze swoim

synem Jerzym zaczął popularyzować tę metodę w Polsce. Organizowane liczne kursy rolnictwa biodynamicznego, stały się podstawą do założenia pierwszego w Polsce Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, zarejestrowanego 1 września 1989 r. z siedzibą w Przysieku k. Torunia.

Pierwsza kontrola gospodarstw ekologicznych w Polsce odbyła się w roku 1990 na podstawie „Kryteriów rolnictwa ekologicznego” Stowarzyszenia EKOLAND. Na podstawie sporządzonych protokołów Komisja Atestacji wydała 27 atestów. Wychodząc naprzeciw wymaganiom międzynarodowym - by kontrola była przeprowadzona przez stronę trzecią - EKOLAND wyodrębnił niezależną jednostkę kontrolną - Agro Bio Test Sp. z o.o. w Warszawie, później powstała kolejna firma tego typu - Bioekspert s.c. w Warszawie.

Od 1998 r., pomimo braku regulacji prawnych w zakresie rolnictwa ekologicznego, produkcja prowadzona metodami ekologicznymi była wspierana dotacjami pochodzącymi z budżetu państwa. Od 1999 r. wysokość dotacji jest określana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a ich rozliczeniem od 2000 r. zajmują się Stacje Chemiczno-Rolnicze.

W 1999 r. dotacje przydzielono na podstawie 513, zaś w 2000 r. - na podstawie 949 wniosków, które rozliczano wg 5 grup uprawowych: uprawy rolnicze, uprawy warzywne, uprawy sadownicze, plantacje jagodowe, łąki i pastwiska. Warunkiem otrzymania dotacji było potwierdzenie we wniosku rolnika przez firmę kontrolną zgodności powierzchni upraw prowadzonych zgodnie z metodami rolnictwa ekologicznego.

Od 3 listopada 2001 r. zaczęły obowiązywać przepisy ustawy z 16.03.2001 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz.U. Nr 38, poz. 452). Ustawa reguluje warunki prowadzenia produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego metodami ekologicznymi, system kontroli, certyfikacji produkcji i przetwórstwa, a także obrót produktami rolnictwa ekologicznego oraz ich znakowanie. Ustawa ta dostosowała prawo krajowe do regulacji, jakie w tym zakresie obowiązują w UE.

System kontroli i certyfikacji jest uwiarygodnieniem sposobu produkcji w oczach nabywców. Atestacja w rolnictwie ekologicznym to poświadczenie, że żywność wytworzona metodami ekologicznymi jest najwyższej jakości, bezpieczna dla zdrowia, bez środków konserwujących i pozostałości pochodzących ze środków ochrony roślin, nawozów sztucznych, antybiotyków i hormonów, a także bez genetycznie modyfikowanych organizmów i produkowana metodami nie naruszającymi równowagi środowiska przyrodniczego.

Biuletyn Informacyjno-Handlowy WODR w Boguchwale, nr 11/2003

Oплата za usunięcie drzew

Właściciel nieruchomości, który zamierza usunąć ze swojej posesji drzewo, jest obowiązany do uiszczenia stosownej opłaty. Zwolnione z niej są osoby fizyczne, ale nie te, które prowadzą działalność gospodarczą. (Rzecznik Praw Obywatelskich uważa przepis regulujący tę kwestię za dyskryminujący i zwrócił się w tej sprawie do ministra środowiska).

Usunięcie drzewa (poza pewnymi wyjątkami) może nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia wójta, burmistrza, prezydenta miasta i wniesieniu stosownej opłaty. Ustala się ją w zależności od obwodu pnia, rodzaju lub gatunku (odmiany) drzewa, a w przypadku krzewów - w zależności od powierzchni porośniętej krzewami. Z opłaty tej zwolnione zostały osoby fizyczne, poza osobami fizycznymi, które są przedsiębiorcami. Niezależnie od charakteru prowadzonej działalności gospodarczej, są one obowiązane uiszczać wymagane opłaty.

*„Gazeta Prawna”,
październik 2003 r.*

**Rada Rodziców
przy Szkole Podstawowej
w Kielnarowej
organizuje**

Bal karnawałowy
w domu Ludowym w Kielnarowej
w dniu 14 lutego 2004 r.
Gra zespół ATUT
Wstęp 100 zł od pary
Zapisy prowadzi p. Barbara
Płodzień w Domu Ludowym,
tel. 22-19-350

Zarząd Gminnej Spółdzielni
„Samopomoc Chłopska”
w Tyczynie organizuje

spotkanie noworoczne
dla byłych pracowników
w dniu 18 lutego 2004 r.

Zapisy u p. Marii Filip, stoisko
odzieżowe Dom Handlowy,
tel. 22-19-314
Serdecznie zapraszamy
do wzięcia udziału w spotkaniu.

Lokalne szanse globalizacji - strategia agile

Przyspieszony proces globalizacji gospodarki światowej oraz jego przejawy stały się w ostatnich latach jednym z głównych tematów debat międzynarodowych, krajowych i lokalnych. Wiele aspektów globalizacji jest nadal bardzo kontrowersyjnych, głównie chodzi o: pełne zrozumienie pojęcia globalizacja, opis zjawisk z tym procesem powiązanych, analizę charakteru cech współczesnej globalizacji, ocenę jej skutków.

Termin „globalizacja” pomimo, iż powszechnie stosowany jest bardzo jednoznaczny. W bogatej literaturze poświęconej tej problematyce można znaleźć wiele definicji. Niektórzy spośród badaczy (np. Bauman, Liberska) twierdzą, iż „jest to zespół procesów prowadzących do intensyfikacji ekonomicznych, politycznych i kulturowych stosunków poprzez granice”. Uzasadnione wydaje się, że globalizację należy traktować całościowo i wieloaspektowo. Jest to bowiem proces pogłębiania się światowych powiązań we wszystkich aspektach współczesnego życia politycznego, społecznego, ekonomicznego i kulturowego.

B. Liberska globalizację ekonomiczną definiuje jako „postępujący proces integrowania się krajowych i regionalnych rynków w jeden globalny rynek towarów, usług i kapitału. Proces ten prowadzi do rosnącego scalania się rynków oraz umiędzynarodowienia produkcji, dystrybucji, marketingu, a szczególnie przyjęcia przez firmy globalnych strategii działania”.

Według Unii Europejskiej globalizację definiuje się jako „proces, w którym rynki i produkcja w różnych krajach stają się coraz bardziej współzależne, w związku z dynamiką wymiany towarów i usług, przepływem kapitału i technologii”. W takim rozumieniu termin ten oznacza zmniejszenie barier pomiędzy krajami i zacieśnienie powiązań ekonomicznych, politycznych i społecznych. Prowadzi to więc do nieuchronnego tworzenia się zintegrowanego globalnego rynku towarów, usług, kapitału i kształtowania się nowego międzynarodowego podziału pracy, co już wyraźnie obserwujemy w naszej lokalnej perspektywie. I. Masłyk zwraca uwagę na fakt, że procesy globalizacji dokonują się z różnym natężeniem w wielu obszarach gospodarki światowej, w gospodarkach poszczególnych krajów, a szczególnie lokalnie. Wszystkie procesy związane z globalizacją występują równocześnie i są ze sobą powiązane, co prowadzi do interak-

cji i zwiększającej się współzależności gospodarek narodowych. Globalizacja nie jest więc pewnym stanem lecz dynamicznym procesem, a jej przebieg i stopień może się zmieniać w różnych dziedzinach, w różnym czasie i różnym miejscu. Determinanty te powinny być uwzględniane szczególnie w skali lokalnej, bowiem mogą być szansą dla wielu środowisk zawodowych i aktywnych osób. Wspomina o tym, między innymi U. Stachurska w GT nr 2/2004, przedstawiając kreatywne przedsięwzięcia podmiotów gospodarczych Doliny Strug. Potwierdzają one tezę, że w wielu przypadkach sformalizowane dynamiczne sieci sprzedawców pozwalają na wzrost urynkwienia i uruchomienie strategicznego partnerstwa w integracji dostawców z hurtowniami. Prezentując różnicowanie aktywności biznesowej w stronę klienta przyczynia się w znaczącym zakresie do zwiększenia efektywności wykorzystania przewagi lokalnej. Zarządzanie współczesnym przedsiębiorstwem działającym w warunkach globalizacji nie może więc zawęzać się w podejmowaniu decyzji do swoich funkcji i otoczenia bezpośredniego, lecz powinno uwzględniać konsekwencje tych decyzji na efektywność całego łańcucha dostaw, a także na poziom obsługi i usatysfakcjonowanie klienta ostatecznego. Wymaga to jednak wykorzystania inteligentnych systemów informacyjnych oraz wdrożenia innowacyjnej strategii agile. Jej determinanty to:

- otwartość na zmiany,
- zdolność ich postrzegania jako okazje biznesowe,
- znajomość zmian zachodzących w środowisku,
- elastyczność kreatywnej reakcji na zmiany,
- systematyczne włączanie klientów w proces kształtowania oferty rynkowej,
- świadomość, że dotychczasowe produkty, procesy, rynki i rozwiązania stwarzają ograniczone i zwykle krótkotrwałe możliwości utrzymania się na rynku.

Skuteczna realizacja wieloletniego planu działania o nazwie *agile* (jest to nazwa własna koncepcji opracowanej w Japonii) powoduje, że przedsiębiorstwo posiada „siły” i zdolności do kreowania nowych trendów rynkowych, co jest szczególnie ważne w dobie wzrostu znaczenia procesów globalizacji. Agile przewidyuje przyszłe życzenia klientów nie tylko lokalnych, rozbudza ich nowe wymagania i potrafi je zaspokoić. Strategię agile mogą

realizować przedsiębiorcy kreatywni i otwarci na nowe wyzwania. Muszą oni jednak posiadać wysoki potencjał intelektualny, kreatywność i możliwość eksploatacji zintegrowanych rozwiązań informatycznych nowej generacji. Cechy te należy doskonalić i rozwijać. Budujące jest, że zwrócono na te zagadnienia uwagę w KMD Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej, o czym pisze A. Kustra w GT nr 2/2004 s. 14.

Mimo nadziei związanych z realnymi szansami jakie niesie międzynarodowa integracja procesów biznesowych należy pamiętać, że realizacja idei globalizacji spotyka się z gwałtownymi protestami, co można było również zaobserwować na odbywającym się obecnie IV Światowym Forum Społecznym w Bombaju.

Kazimierz Krupa

Tenis stołowy.

W Rzeszowie odbyły się III Wojewódzkie Turnieje Klasyfikacyjne wśród kadetów i seniorów. Wspaniałą formę zaprezentował zawodnik „Jar” Kielnarowa Tomasz Jurkiewicz, który wśród najlepszych 68 zawodników województwa zajął II miejsce ulegając w finale Krzysztofowi Marcinowskiemu z KU AZS Rzeszów. Nieźle wypadła Joanna Rząsa, która zajęła 8 miejsce wśród 13 zawodniczek będąc najmłodszą zawodniczką turnieju senierek. Na miejscach 17 - 24 znaleźli się Konrad Maliszewski i Jacek Broda.

Również w Rzeszowie grali kadeci. Spośród zawodników „Jar-u” Joanna Rząsa zajęła 9 miejsce, Sylwia Paśko była 31 zaś wśród chłopców 16 był Dawid Ślęczka, 21 Karol Wania oraz 29 Krzysztof Dąbczyk.

W meczu II ligi mężczyzn drużyna „Jar-u” spotkała się u siebie z liderem rozgrywek z Rafinerią Opoka Trzebinie ulegając 2 : 8 a oba punkty zdobył Konrad Maliszewski, który rozegrał chyba najlepszy mecz w swojej karierze zawodniczej.

Ryszard Rząsa

Gminne Centrum Informacji

czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 18.30, a w soboty od 9.00 do 14.00, tel. 22-91-885.

Gminne Centrum Pracy

zaprasza od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30, tel. 22-91-885.

Piłka nożna.

Czynione od wielu lat starania sympatyków piłki nożnej idące w kierunku utworzenia klubu sportowego w Białej w końcu zostały zrealizowane. Grupa odważnych i zdeterminowanych ludzi zmobilizowała siły, poświęcając swój czas i pieniądze w celu umożliwienia miejscowej młodzieży rozwijania swoich zainteresowań, związanych głównie z piłką nożną. Dzień 9 czerwca 2003 r. to data utworzenia Ludowego Klubu Sportowego w Białej. Decyzją Starosty Rzeszowskiego klub zyskał osobowość prawną, która stanowiła jedną z podstaw organizacyjnych do zgłoszenia drużyny do rozgrywek ligowych klasy C w sezonie 2003/04.

Początki organizacji klubu sięgają 15 marca 2003 r., kiedy to grupa miejscowych sympatyków sportu z inicjatywy p. Mirosława Stybaka zorganizowała Zebranie Założycielskie klubu sportowego. Obradom przewodniczył p. Andrzej Kruk, a celem spotkania było zatwierdzenie Statutu klubu oraz wyłonienie Komitetu Założycielskiego odpowiedzialnego za wykonanie czynności rejestrowych. Zebranych zaszczycił swoją obecnością Zastępca Burmistrza Roman Sowa, który zadeklarował pomoc w kwestiach organizacyjnych i finansowych. Walne Zebranie Członków Klubu wyłoniło spośród swego grona Zarząd Klubu w dniu 30 maja 2003 r. Kolejnym krokiem było zgłoszenie drużyny do rozgrywek POZPN klasy C oraz uzyskanie licencji.

Zainteresowanie młodzieży czynnym uprawianiem sportu w Białej przeszło najsmielsze oczekiwania. W związku z tym zespół został podzielony na dwie grupy - starszą i młodszą, liczących po około 20 osób. Zajęcia odbywają się 3 razy w tygodniu pod okiem instruktorów, którzy organizują je bezpłatnie na boisku w Białej, natomiast w okresie jesienno-zimowym treningi prowadzone są w sali gimnastycznej - niestety tylko dla drużyny seniorów, ze względu na konieczność odpłatnego wynajmu. Boisko nie spełnia jednak wymogów stawianych przez PZPN, dlatego klub zmuszony jest rozgrywać swoje mecze w roli gospodarza na boisku Ziemo-wita Rzeszów.

Liczba zadeklarowanych członków oraz sympatyków klubu przekracza obecnie 60 osób. Skala zainteresowania futbolem w Białej postawiła przed Zarząd Klubu plany dotyczące powołania w niedalekiej przyszłości drużyny trampkarzy lub juniorów. Efekty tych planów, jak również funkcjonowanie drużyny seniorów

są jednak w dużej mierze zależne od wsparcia organizacyjnego i finansowego Gminy oraz ludzi, którzy poświęcają swój czas i pieniądze dla dobra młodych adeptów piłki nożnej. Niezbędną sprawą jest kwestia pozyskania terenu pod boisko i stadion sportowy.

W okresie 7-miesięcznej działalności Zarząd Klubu zdobył środki finansowe na m.in. dwa komplety strojów dla piłkarzy, opłaty rejestracyjne i licencyjne, opłaty sędziów, niezbędny sprzęt sportowy, wynajem boiska, zakup i transport barakowozu służącego obecnie jako szatnia, na dojazdy na mecze ligowe i sparingowe. Dużą pomoc okazały Władze Gminy Tyczyn, które finansowo wspomogły nasz klub w bardzo trudnym momencie.

Zarząd Klubu składa serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy wspierają naszą działalność sportową w jakikolwiek sposób. Pragniemy serdecznie podziękować sponsorom: p. Jerzemu Środzie (sklep „Śnieżynka” ul. Sikorskiego), p. Edwardowi Karnasowi (sklep „Prima” w Białej), p. Antoniemu Jonkiszowi (Spółdzielnia Usług Rolniczych „Łan”, OSP Biała), p. Elżbiecie Gliwa (sklep „Katarzynka” w Białej), p. Wiesławowi Ochabowi (Pracownia Meblarska „Limaro” ul. Miła), p. Januszowi Moskwie (sklep spożywczo-przemysłowy ul. Gościnna).

Zarząd LKS Biała: Prezes - Zdzisław Słowik, Sekretarz - Tomasz Głąb, Skarbnik - Tomasz Reizer, członkowie - Antoni Jonkisz, Jerzy Środa, Jakub Pałka, Mirosław Stybak.

Komsja Rewizyjna: Przewodniczący - Edward Karnas, Sekretarz - Artur Pitera, członek - Kazimierz Pałka.

Wyniki w rundzie jesiennej:

LKS Biała - Korona II Załęże 2:1 (0:1) (Pałka, Miąsik)
Polonia Hyżne - LKS Biała 6:1 (3:0) (Borowiec)
LKS Biała - UKS Przewrotne 3:1 (3:1) (Borowiec, Krztoń, Szyszka)
Grunwald Budziwój - LKS Biała 0:1 (0:1) (Reizer)
LKS Biała - Galicja Chmielnik 2:0 (2:0) (Środa, Samolewicz)
Orzeł Wysoka Głogowska - LKS Biała 1:3 (0:3), (Szyszka 2, Miąsik)
LKS Biała - Patria Gwoźnica 2:2 (0:2) (Reizer, Szyszka)
Sokół Krzywa - LKS Biała 1:1 (0:0) (Szyszka)
Strzelcy bramek:
5 - Szyszka, 2 - Reizer, Miąsik, Borowiec, 1 - Pałka, Krztoń, Samolewicz, Środa.

Tabela po rundzie jesiennej:

1. Polonia Hyżne	8	20	29 - 9
2. Sokół Krzywa	8	18	26-10
3. Biała	8	17	5-12
4. Korona II Załęże	8	12	13-10
5. Patria Gwoźnica	8	11	11-16
6. Grunwald Budziwój	8	8	11-16
7. UKS Przewrotne	8	6	15-24
8. Galicja Chmielnik	8	4	5-16
9. Orzeł Wysoka Głog.	8	4	12-24

Grającym trenerem drużyny seniorów jest mgr Tomasz Głąb, a zajęcia dla najmłodszych adeptów piłki nożnej prowadzi Jakub Pałka. (TG)

Tenis stołowy. I liga kobiet.

Od porażek w stosunku 2:8 ze zespołami z tzw. górnej półki rozpoczęły rundę rewanżową tenisistki Leś-Pol-u. Na gorącym terenie w Łodzi w meczu z liderem rozgrywek (Elta) miłą niespodziankę sprawiły Ania Diawoł pokonując 3:0 naturalizowaną Rosjanką Kostecką oraz Basia Iżyk, która po niezwykle emocjonującym pojedynku zwyciężyła 3:2 doświadczoną i utalentowaną Małgorzatę Kowalską.

W kolejnych meczach z krakowskimi zespołami (Wandą i Bronowianką) nasze zawodniczki stoczyły niezwykle widowiskowe i zacięte pojedynki, a większość partii przegrywały dopiero po pięciosetowej walce. Szczególny niedosyt pozostawił mecz rozegrany w pięknej hali Bronowianki, w którym nasze dziewczyny spotykając się z bezpośrednim zapleczem ekstraklasowej drużyny wykazały mniejszą odporność psychiczną i przegrały minimalnie aż cztery pojedynki indywidualne w stosunku 2:3, eliminując tym samym korzystny rezultat meczu dla Leś-Pol-u. Punkty zdobyły: Irena Bobrowska 1,5 i 0,5; Anna Diawoł 1,0 i 2 x po 0,5; Barbara Iżyk 2 x po 1,0.

Pozostałe spotkania II rundy

7 lutego br. godz. 16.00
SKS Leś-Pol - MOS Krosno
21 lutego br. godz. 16.00
SKS Leś-Pol - AZS AE Wrocław
20 marca br. godz. 16.00
MSKTS Polkowice - SKS Leś-Pol

Zbigniew Biega

Zarząd Szkolnego Klubu Sportowego „Leś-Pol” Borek Stary składa serdeczne podziękowanie **Panu Stanisławowi Kruczkowi Prezesowi Okręgowej Spółdzielni Telefonicznej w Tyczynie** za finansowe wsparcie dla klubu.

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Kupię działkę budowlaną lub rolno-budowlaną na terenie gminy Tyczyn.
(24/3) **Tel. 0-502-902-858**

Sprzedam działkę o pow. 52 a rolno-budowlaną w Hermanowej-Czerwonkach. Wiadomość: Tyczyn, ul. Mickiewicza 48
(25/2)

Sprzedam działkę rolną o pow. 61 a w Borku Starym przy drodze Kościół-Klasztor.
(26/2) **Tel. 22-19-789**

SZUKAM PRACY

Szukam pracy jako opiekunka do dziecka, osoby starszej lub sprzątania mieszkań. W pełni dyspozycyjna. Wiek 33 lata.
(17/1) **Tel. 22-93-337**

Wszyscy zainteresowani umieszczeniem swojej oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UG pok. 26, I piętro (lub pok. 24).

**Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę”
i „Sprzedam/kupię działkę, dom”
zamieszczane są bezpłatnie.**

**W Kielnarowej wynajmę
3 pokoje studentom**

Tel. 22-99-639

KREDYTY

Legalizacja gaśnic

Tel. 22-95-307

Przypominamy, że

15 lutego 2004 r. mija termin zapłaty I raty podatku od środków transportowych

ZPHU „Jar”

wynajmie w budynku w Kielnarowej **pomieszczenie biurowe** o pow. ok. 80m² z dostępem do internetu

Tel. 22-19-311, 22-99-677

Młode małżeństwo **wynajmie mieszkanie** w Tyczynie w rozsądnej cenie.

Tel. kontaktowy 0-604-803-819

Zakład Kamieniarski ZAKO

o f e r u j e :

parapety, schody, kominki, blaty kuchenne i łazienkowe z marmuru, granitu i konglomeratu

tel. 859-65-91, kom. 600-278-247

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kustra, Marta Leniart, Zofia Matys, Barbara Samolewicz, Kazimierz Szczepański, Halina Złamaniec.**

Wydawca: Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Gminy i Miasta, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa UGiM w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 22-99-345

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiuścacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

OGŁOSZENIA

N A G R O B K I Granit - Lastriko
Firma „IMPALA”
Tomasz Janik, Borek Stary 340A
Tel. 22-98-097, 0-692-000-289

Bar „U Wiktora”

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 70, tel. 22-91-360
wydaje przyjęcia:
- weselne, - komunijne,
- imprezy okolicznościowe,
z a p e w n i a m y :
- domowe jedzenie - miłą obsługę

**Pozwolenia na budowę
przygotowanie dokumentacji**
Tel. 0-502-902-858

Usługi księgowe T A N I O
Tel. 22-91-939, kom. 0-606-837-913

Zapraszamy do nowo otwartego Salonu Fryzjerskiego VENUS

w Tyczynie, ul. Mickiewicza 5 (za kościołem)
tel. 0-507-385-803

**Oferujemy szeroki zakres usług
Promocyjne ceny!!!**

Informujemy, że

Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie mieszczący się na I piętrze budynku Przychodni Rejonowej w Tyczynie, jest czynny w każdy **czwartek w godz. 13.30-16.30**

Przypominamy mieszkańcom gminy Tyczyn, że na wywóz odpadów komunalnych każde gospodarstwo domowe ma obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z firmą wywożącą śmieci:
- Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.

w Błażowej, tel. 22-97-085

- MPGK Biała 238, tel. 22-19-403

- TRANS-FORMERS PODKARPACIE

Rzeszów, tel. 86-34-518

0 - 6 0 8 - 4 3 9 - 9 5 5

pod tym numerem w godzinach od 15.30 w dni powszednie, a także w soboty, niedziele i święta, zgłaszając można przypadki **awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej**, obsługiwanej przez „Eko-Strug” w Tyczynie.

W godzinach pracy Spółki awarie zgłaszać można także pod nr **tel. 22-19-312 lub 22-19-360**